ANUL VIII.—No. 2152

EDIŢIA A TREIA

SAMBATA 25 MARTIE 1895.

Adevĕrul

Să te fereştĭ Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

PAPUŞERIE

Dacă în adevăr liberaliĭ sînt decişĭ să se retragă din parlament, apoĭ cu riscul de-a fi înjurat de ziarele colectiviste şi cu ruşinea de-a fi lăudat de cele conservatoare, trebue să declar că această retragere nu poate să fie şi nu este de cît *o păpuşerie*.

In adevăr, cum s'ar putea justifica acest fapt? Conservatoriĭ de şeapte anĭ aŭ pus mîna pe putere şi de atuncĭ şi pînă acuma liberaliĭ aŭ luptat în alegerĭ, aŭ dat asalt în parlament şi aŭ combătut guvernul tot pe calea parlamentară.

Pentru ce azĭ, cînd se isprăveşte legislatură, lucrurile s'aŭ schimbat şi situaţiunea a devenit ast-fel că lupta parlamentară nu maĭ este posibilă?

Răĭ de la început, conservatoriĭ nu văd întru cît aŭ devenit maĭ răĭ astăzĭ pentru ca liberaliĭ să fie nevoiţĭ a face apel către ţara extra-legală?

Alegerile aŭ fost nelibere şi sub liberali şi sub conservatorĭ şi de la 1888 tot nelibere aŭ fost, graţie sistemuluĭ electoral atît de scump liberalilor. Dînşiĭ dar nu se pot plînge că nu pot veni la putere pe calea lupteĭ electorale, pentru că timp de doĭ-spre-zece anĭ nu aŭ făcut de cît să demoralizeze ţara prin neruşinata practică a celor maĭ marĭ scandalurĭ electorale şi pentru că Domniile-lor nu cer înlocuirea actualeĭ legĭ electorale, care ştiut este că nu poate da jos de la putere un partid. Dacă guvernul actual este mizerabil şi reacţionar, partidul liberal n'are de cît să lupte în alegere şi să'l dea jos. Dacă însă prin alegerĭ niciĭ un partid nu poate veni la putere, atuncĭ legea electorală este rea şi liberaliĭ ar trebui să înceapă propaganda pentru înlocuirea eĭ. In acest caz, cînd ar veni în numele uneĭ reforme, cînd de pildă s'ar pune în capul mişcăreĭ pentrn *votul universal*, incontestabil că ar fi logică retragerea din parlament. Aşa a făcut acum doĭ anĭ de zile partidul radical în Belgia şi retragerea sa a avut cel puţin un rost.

In numele însă căreia reforme, a căreia ideĭ, partidul liberal părăseşte calea cea parlamentară şi merge să respire aerul curat al lupteĭ extra parlamentare?

Orĭ care alegător, orĭ care cetăţean cu bun simţ e dator să se întrebe pentru ce această tardivă scoborîre în popor şi cu un bagagiŭ absolut nul şi văduv de orĭ ce ideie, de orĭ ce reforme care ar putea pasiona masele?

Dar, se zice, că liberaliĭ din noŭ vor încerca să agite ţara cu *legea minelor*, cu legea *maximuluĭ*, cu legea *popărituluĭ*?

Legea minelor s'a văzut că nu poate produce efectul dorit. Cît despre legea *maximuluĭ* şi *popăritul*, nenorociţiĭ ţăranĭ aŭ văzut cît i-aŭ costat atuncia, cînd neorganizaţĭ, fără a fi alcătuiţĭ în partid politic s'aŭ revoltat pentru a se revolta.

Pentru ce dar publicul s'ar pasiona pentru noua campanie a liberalilor?

Cînd personagiile aŭ rămas aceleaşĭ, cînd piesa nu s'a schimbat de pe afişul politic, noua programă a liberalilor nu va putea face de cît un complect *fiasco*.

Din cleştele dilemeĭ puse de răposatul Cogălniceanu, liberaliĭ nu vor eşi: „Orĭ se vor democratiza, orĭ pierd raţiunea existenţeĭ lor politice."

Or democratizarea liberalilor poate să maĭ fie numaĭ în mintea cîtor-va naivĭ. Faptul adevărat este că partidul liberal voeşte să vie la putere, tot aşa cum a plecat, cu aceleaşĭ persoane, cu acelaşĭ sistem nenorocit şi aceleaşĭ apucăturĭ reacţionare.

Propunerea retrageriĭ din parlament nu le va putea servi de cît doar pentru a creia o agitaţiune factice prin care să sperie pe rege cu o revoluţiune de stradă.

Procedeul a fost întrebuinţat de fosta *Opoziţiune Unită* şi reuşita luĭ, tentează pe liberalĭ.

La rege! Iată singurul gînd al politicianilor noştri! Totul de la *rege* şi prin *rege*. Cum voinţa acestuia va fi determinată puţin importă. Ceea-ce este important este de-a aduce, de voie s'aŭ fără voie, prin simpatie saŭ prin frică pe rege în partea sa.

In colo totul este indiferent partidelor zise istorice! Şi în acest hal politic să maĭ vorbim de constituţionalizm şi parlamentarizm şi să maĭ credem că liberaliĭ vor veni alăturĭ cu noĭ în campania votuluĭ universal?

Parafrazînd un cuvînt celebru, voĭ zice: proletariatul romîn trebue să se convingă, că dobîndirea votuluĭ universal nu poate să fie de cît aproape numaĭ opera sa propie.

Const. Mille.

SATIRA ZILEI

S'a aprins tăriţea

D-niĭ pensionarĭ ţivilĭ şi militarĭ întrunițĭ în societatea Dumnealor s'aŭ dedat la acte de virilitate foarte nepotrivite pentru nişte bărbaţĭ cu 30 anĭ de serviciŭ.

Membriĭ eraŭ împărţiţĭ în două tabere: uniĭ carĭ cereaŭ menţinerea stăreĭ de astăzĭ de teamă că viitorul le va agrava şi maĭ mult slăbiciunea, şi pensionariĭ carĭ doreaŭ să se reîntoarcă la trecut.

Constatîndu-se că opinia celor din urmă este o pură utopie pe care n'ar putea-o realiza nicĭ Djaburov, nicĭ vestita panglică a d-ruluĭ Draş, ceĭ d'întîiŭ aŭ protestat cu toată energia ce le-a maĭ rămas.

Văzînd că militariĭ vor să ia cu asalt biuroul, ţivilĭ s'aŭ retras cu damele prezente declarînd că nu maĭ aŭ ce căuta într'o societate unde nu maĭ pot lucra în tihnă.

Preşedinte a fost D-nul Petrescu de la Curte care s'a lăudat tot timpul că este imparţial, ca om neutru ce e acuma.

Vax.

Cestiunea apeĭ

Am relevat maĭ dăunăzĭ că cu toate promisiunile primaruluĭ, Capitala este ameninţată de a nu avea apă bună de băut. Am afirmat, pe baza studiilor făcute de inginerul M. Drăghiceanu, că izvoarele de la Chiajna abia vor da pe zi 8,000 metri cubĭ de apă, deşi primarul ne-a promis 40,000 metri cubĭ pe zi.

La aceste obiecţiunĭ ale noastre *Timpul* a răspuns, că «afirmările unuĭ oare-care Drăghiceanu», sînt falşe, iar noĭ ne-am lăsat de a fi induşĭ în eroare. Observăm numaĭ, că acest «oare-care Drăghiceanu» este singurul specialist consumat în materie de hydrologie, în ţară. Nu numaĭ atît, dar însuşĭ D. Filipescu l'a rugat să facă un raport asupra studiilor făcute de primărie la Chiajna, raport asupra căruia savantul Daubrée, membru al Institutuluĭ francez, s'a exprimat în termeniĭ ceĭ maĭ elogioşĭ. Decĭ, acest «oare-care Drăghiceanu» este un specialist de care tot omul cu minte sănătoasă trebue să ţină socoteală, cînd este vorba de cestiunea apeĭ.

Maĭ este ceva:

Astă vară, în ajunul alegerilor comunale, primarul s'a lăudat, că alimentarea oraşuluĭ cu apă nu va costa decît un milion de leĭ. Erĭ însă, la Senat, cu ocazia discutieĭ împrumutuluĭ comunal de 30 milioane leĭ, raportorul a relevat în raportul săŭ, că alimentarea oraşuluĭ cu apă va costa treĭ milioane şi jumătate leĭ; acelaşĭ lucru a afirmat în Cameră prin raportul săŭ asupra împrumutuluĭ şi D. Gr. Cerchez.

Decĭ, în interval de cîte-va lunĭ, cheltuelile pentru alimentarea oraşuluĭ cu apă aŭ crescut cu două milioane şi jumătate leĭ.

Şi să maĭ vedeţĭ la toamnă, în ajunul alegerilor legislative, ce laude îşĭ va trînti primarul! Iar după alegerĭ va cere nouĭ milioane pentru apă şi totuşĭ cetăţeniĭ nu vor avea apă bună.

Va trebui să maĭ aşteptăm vre-o patru anĭ, pînă la viitoarele alegerĭ comunale, ca primarul să îmbete [illegible]ţel pe alegătorĭ cu apă rece!

***

In ceea-ce priveşte *laudele* pe care *Timpul* zice că le-am adus odinioară întreprinderiĭ de la Chiajna, şi asupra cărora zice că *nu voeşte să ne şicaneze*, îĭ mulţămim de generozitate, dar n'avem de loc nevoie de dînsa.

In adevăr, cînd reporterul nostru a fost invitat, dimpreună cu ceĭ-l'alţĭ reporterĭ aĭ ziarelor din Bucureştĭ, la puţurile de la Chiajna, a putut să constate *calitatea* apeĭ, pe care singur a lăudat-o. Cît pentru *cantitate*, el s'a mărginit a reproduce, ca simplă informaţie, şi fără altă răspundere, ceea-ce a spus primarul şi inginerii luĭ.

La atît se reduce *lauda* pe care *Timpul* îşĭ închipuie c'am adus-o odinioară întreprinderiĭ de la Chiajna.

Styx.

1643 romînĭ deposedaţĭ

In urma uneĭ deciziunĭ din anul trecut a consiliuluĭ de miniştri, 1643 de capĭ de familie din Dobrogea, originarĭ din Transilvania vor fi în curînd deposedaţĭ de proprietăţile pe carĭ le-aŭ dobîndit.

De aproape 17 anĭ un mare număr de romînĭ din Transilvania şi Banat s'aŭ aşezat prin Dobrogea, înfiinţînd comune nouă şi cumpărînd cîte-va moşiĭ ale statuluĭ. Cu toate şicanele prefecţilor Barozzi, general Dunea şi colonel Scheletti, aceştĭ romînĭ, pe baza hotărîreĭ ministruluĭ de interne, s'aŭ bucurat de toate drepturile politice locale. Anul trecut însă consiliul de miniştri a luat următoarea deciziune:

Starea actuală se va putea prelungi sub îndoita condiţiune ca, în termen de un an, ceĭ ce voiesc să exercite dreptul electoral comunal, se vor lepăda de suditenia străină, şi vor cere Corpurilor Legiuitoare recunoaşterea calităţeĭ lor, conform art. 9 din constituţiune.

Acest termen expiră la 1 Maiŭ. Şi pînă acum nicĭ unul din aceĭ 1643 capĭ de familie n'a fost admis de Corpurile Legiuitoare.

Fiind-că termenul dat a fost foarte scurt, cu atît maĭ vîrtos că sînt romînĭ Transilvănenĭ în ţară carĭ şi-aŭ cerut recunoaşterea din 1878 şi pînă acum Camera nu s'a îndurat de eĭ; cum dar se va îndura de 1648 de inşĭ ca să'ĭ recunoască în timp de un an? Dar maĭ e ceva: Aceştĭ 1643 de romînĭ, fiind aşezaţĭ în Dobrogea de la 1878, conform legilor ungureştĭ aŭ pierdut dreptul la protecţiunea austro-ungară şi decĭ nu pot să'şĭ ceară nicĭ măcar actele de emigrare.

Prin decizia consiliuluĭ de miniştri se va creia acum o stare anarchică în Dobrogea, căcĭ toţĭ aceştĭ capĭ de familie sînt înscrişĭ în listele electorale, alcătuind chiar autorităţile comunale prin comunele întemeiate de eĭ saŭ prin acele unde sînt în majoritate. Ba chiar şi majoritatea consiliuluĭ judeţean din Constanţa este de origină din Transilvania; tot aşa şi majoritatea Cameriĭ de comerţ a Dobrogeĭ.

Ce vor face acum aceştĭ oamenĭ? Cine vor fi primariĭ şi consilieriĭ comunalĭ aĭ satelor întemeiate şi locuite exclusiv de Transilvănenĭ? Cine se vor alege în consiliul judeţean? Cine la Camera de comerţ? Şi va lua oare statul înapoĭ acestor oamenĭ pămînturile vîndute în 1878—1884?

Iacă atîtea cestiunĭ, pe care nu ştim cum le va putea dezlega consiliul de miniştri.

Ad.

ABUZURILE DE LA PRIMARIE

Balosside şi Tereza.—In piaţa Sf. Anton.—Actele falşe.—Concluzie.

Fără nicĭ un gînd de ostilitate faţă de D. Nicu Filipescu, primarul Capitaleĭ, denunţăm cîte-va abuzurĭ săvîrşite de agenţiĭ comunalĭ, abuzurĭ care se practică pe o scară foarte întinsă. Şi ţinem să accentuăm că faptele ce le relatăm ne-aŭ fost comunicate la una din cele maĭ importante autorităţĭ din Capitală în măsură de a fi perfect de bine informată.

Balosside şi Tereza

In urma uneĭ adrese a primărieĭ Capitaleĭ, poliţia a făcut în treĭ rîndurĭ descindere la vestita factoriţă Tereza, care ţine o casă de prostituaţie clandestină în strada Domniţa Anastasia. La întîia descindere, mizerabila a fost surprinsă cu vr'o zece fetiţe de 12—15 anĭ şi arestată pentru deboşare de minoră. Inaintată fiind la parchet, ea a fost liberată în urma intervenţieĭ interesate a unuĭ consilierrr comunal.

In curînd primăria face o a doua adresă poliţieĭ, cerînd o nouă descindere la Tereza. S'a făcut şi factoriţa a fot găsită a doua oară cu cîte-va minore. Tereza, arestată cîte-va zile, a fost dată în judecată pentru contravenţie. Se face maĭ tîrziŭ o a treia descindere şi se constată că Tereza îşĭ urma înainte meseria!

Poliţia a pus atuncĭ în vedere Terezeĭ, că o va expulza în 24 de ore, dacă nu va înceta a ţine casă de prostituţie clandestină.

Speriată, ea alergă prin toate părţile pentru a i se da autorizaţie de a ţine casă de prostituţie. A oferit sume de cîte 500 leĭ la cîte-va persoane, ale căror nume nu sîntem autorizaţĭ a le publica, — dar în zadar.

Se vede, însă, că Tereza a izbutit să corumpă pe cine-va la primărie, căcĭ iată ce s'a întîmplat:

Alaltă-seară comisarul Dinescu de la secţia a V-a a fost vestit de un agent secret că la Tereza, în strada Domniţa Anastasia, s'aŭ adunat iar o sumă de fete. Comisarul însoţit de cîţĭ-va sergenţĭ, s'a dus să constate faptul. Tereza, însă, rînjind, întinde comisaruluĭ un livret semnat de comisarul sanitar Balosside, prin care se permite Terezeĭ de a ţine o casă de prostituţie «cu una fată majoră». Comisarul constată însă, că în loc de «una fată majoră», în casă se aflaŭ 11 fete, dintre care cîte-va minore.

Livretul a fost confiscat şi înaintat ierĭ D-luĭ colonel Capşa, pentru a da urmare acesteĭ scandaloase afacerĭ.

In piaţa Sf. Anton

Deşi este interzis, comerţul ambulant este în floare în piaţa Sf. Anton, graţie excelentuluĭ serviciŭ al poliţieĭ comunale.

Opresc pe un neguştor ambulant şi'l întreb:

— Aĭ voie să facĭ comerţ ambulant?

— Da!—răspunde el şi'mĭ arată o fiţuică de permisie.

— Cît aĭ plătit pentru ea?

— Am dat taxa de un leŭ 50 banĭ. Pe de asupra am maĭ dat şi comisaruluĭ cincĭ leĭ.

Am maĭ întrebat pe alţĭ treĭ şi toţĭ mĭ-aŭ răspuns la fel.

Actele falşe

Cele maĭ numeroase acte falşe făcute de poliţia comunală s'aŭ constatat la recrutările trecute.

D. căpitan Staur Simionescu, şeful depouluĭ de recrutare, a descoperit că aproape toate actele privitoare la scutirile din armată sînt falşe. D-sa a denunţat toate cazurile ministeruluĭ de războiŭ.

Concluzie

Vom arăta altă dată gheşefturile enorme, ce se comit cu brutariĭ şi cîrciumariĭ din Capitală de către poliţia comunală în prejudiţiul consumatorilor.

Deocamdată punem în vederea D-luĭ Filipescu cele denunţate şi'ĭ făgăduim, că dacă este hotărît să facă o anchetă, noĭ sîntem dispuşĭ a'ĭ pune la dispoziţie toate informaţiile, pe carĭ le maĭ avem, dar nu le putem publica, ne fiind în poziţiune de a-le controla.

Sphynx.

LEGE NATURALA

Se *face* adese orĭ imputărĭ ziarelor liberale,— zice *Liberalul gălăţean*, — că în critica actelor guvernuluĭ actual, tonul ar fi excesiv de violent.

Aceste imputărĭ,—adăogăm noĭ,—s'aŭ făcut şi ziarelor conservatoare, de sigur cu tocmaĭ atîta dreptate, pe vremea cînd ăilanţĭ eraŭ deasupra şi ăştialanţĭ de desubt.

Liberalul gălăţean ne dă însă azĭ o explicaţie atît de interesantă a acestuĭ fenomen, în cît nu ne putem opri de a o împărtăşi şi noĭ cititorilor noştri.

Se poate,—zice el. Insă este o lege naturală *şi care este* următoarea: Te aflĭ pe cîmp cu cine-va şi vorbeştĭ. Din cauza spaţiuluĭ mare care te înconjoară, fără voe, converşaţiunea devine tare, vorbele se spun cu toată puterea glasuluĭ.

Saŭ, eştĭ pe stradă, vorbeştĭ cu cine-va şi se întîmplă de trece o trăsură, care face zgomot. Eĭ bine, în mod natural tonul se ridică şi conversaţia se ţine cu glas tare.

Tot asfel şi în presă.

Tot ast-fel şi în presă... adică în presa partidelor istorice, — căcĭ întru cît ne priveşte, declinăm cu desăvîrşire de la noĭ o asemenea explicaţie.

Pentru presa partidelor istorice însă ea se potriveşte de minune:

De unde eraĭ la putere, te pomeneştĭ deodată pe cîmpul intins şi deşert al opoziţieĭ. Un spaţiu mare te înconjoară şi te desparte de buget, pe care de-abia 'l maĭ zăreştĭ în depărtarea unuĭ viitor nesigur. Atuncĭ ce poate fi maĭ firesc decît să'l chemĭ «cu toată puterea glasuluĭ».

Saŭ,—aĭ rămas pe stradă, de unde înainte eraĭ în caşcaval. In caru'ĭ triumfal trece opoziţia de erĭ, puterea de azĭ, şi te stropeşte cu noroiul insolent al roţilor caruluĭ eĭ de triumf. Atuncĭ, cum să nu ţipĭ. cum să nu «ţiĭ conversaţia cu glas tare»?

Asta a fost de cînd e lumea şi de cînd sînt partidele istorice.

Rad.

Isprăvile poliţieĭ

Iarăşĭ am citit prin ziare că poliţia a făcut o descindere la o casă de toleranţă netolerată.

Purtarea poliţieĭ a început să devie scandaloasă, cu mult maĭ scandaloasă de cît meseria pe care o exercită victimele intermitente ale poliţieĭ de moravurĭ.

Ce înseamnează aceste goane organizate în contra prostituatelor? Ce înseamnează acest zel de ocaziune pe care îl desfăşură copoiĭ D-luĭ colonel Capşa?

Dacă sînt case de toleranţă pe care poliţia nu le-a autorizat, pentru ce autoritatea nu'şĭ face datoria o dată pentru tot-d'a-una? Nu cum-va poliţia nu cunoştea existenţa caseĭ din strada Licurg şi nu cum-va poliţia ignorează că maĭ sînt în Bucureştĭ atîtea înfundăturĭ unde se practică prostituţia clandestină?

Ştim noĭ cine provoacă şi cum sînt provocate deşteptările periodice ale poliţieĭ. Cercetînd lucrurile maĭ de aproape vom descoperi fel de fel de lucrurĭ frumoase, printre care şantagiul nu este cel din urmă ornament.

Ultima descindere senzaţională a fost provocată de către un medic comunal. Acest onorabil era medicul caseĭ din strada Lycurg, dar, în urma unor neînţelegerĭ, a fost înlocuit. El bine, a doua zi chiar, D. doctor s'a dus în persoană la poliţie şi a cerut să se facă o călcare la Frosa Petreasca sub cuvînt că acolo este un focar de boale sifilitice etc.

Iar poliţia s'a pretat şi s'a făcut instrumentul joasniceĭ răzbunărĭ a numituluĭ medic.

Să se sfîrşească o-dată cu aceste scandalurĭ. O-dată pentru tot-d'a-una să reguleze poliţia situaţia caselor de toleranţă şi să renunţe la goanele sălbatice şi periodice.

Dragoş.

INSTANTANEE

MIŞU MONSENIORUL

Deputat al colegiuluĭ II de Dolj, ales în urma uneĭ combinaţiunĭ cu conu Năstase Stolojanul.

A fost socialist în tinereţe, a făcut o inevitabilă staţiune în partidul radical şi a trecut la partidul junimist fără a renunţa la bunele relaţiunĭ cu D. Take Ionescu.

Băiat simpatic, inteligent şi cu talent, dar energie n'are nicĭ cît negrul sub unghie. Nu ştie să se impue în nicĭ o împrejurare, par'că înadins stă în umbră, nu are de loc încredere în sine.

A fost botezat „Monseniorul" în urma unuĭ articol plin de linguşirĭ adresate prinţuluĭ Ferdinand la venirea'ĭ în ţară. Acuma se gîndeşte cum ar putea fi reales la Dolj pentru a nu face iarăşĭ nicĭ o treabă în Cameră.

Lipsa de direcţie în politică şi în viaţă l'a condus la fel de fel de copilăriĭ. Cînd s'a dat reprezentaţiunea de gală la Teatrul Naţional în onoarea căsătorieĭ moştenitoruluĭ, Monseniorul Mişu staţiona în vestibul îmbrăcat în frac şi cu pulpele în ciorapĭ pînă la genunchĭ.

Iată un om care ar fi putut însemna ceva în această ţară dacă natura, care l'a înzestrat cu calităţĭ intelectuale, l'ar fi împuternicit din partea caracteruluĭ şi a energieĭ.

Acuma e suplinitoriŭ la catedra de Economie politică a facultăţeĭ de drept din Bucureştĭ. Speră ca D-nul Take Ionescu să'şĭ treacă legea învăţămîntuluĭ superior pentru ca să poată fi scutit de emoţiunile concursuluĭ.

Mĭ-e teamă că n'o să maĭ fie deputat în viitoarea Cameră.

Ţipirig.

TELEGRAME

WASHINGTON, 23 Martie, — Legaţiunea japoneză a primit o telegramă oficială, care anunţă reluarea negociărilor de pace.

LONDRA, 23 Martie — *Times* anunţă că o luptă s'a întîmplat între expediţiunea engleză pentru Citral (Afganistan) şi inamiciĭ carĭ eraŭ în număr de 12.000 oamenĭ în defileul Malandrai.—Inamicul a trebuit să bată în retragere şi a suferit perderĭ marĭ.

FARSA PARLAMENTARA

— *Camera.*—D. Carp este ameninţat de o coaliţie care s'a pus sub protecţiunea lîneĭ indigene. E vorba de furnizarea postavuluĭ pentru armată şi duşmaniĭ săĭ dovedesc că n'aŭ destulă stofă pentru a'l combate.

***

D-niĭ deputaţĭ aŭ poftă de vorbă, căcĭ închiderea discuţiuneĭ, pe care o cer uniĭ este respinsă. Acest act memorabil va fi însemnat în analele parlamentare; el este de o maĭ mare raritate de cît însuşĭ discursul D-luĭ Jak Negruţi.

***

Astăzĭ este ziua minunilor: D. Carp, pentru întîiaşĭ dată de la naştere, recunoaşte că a fost greşit într'o chestie. D-sa declară că n'a ştiut cum că lînă străină nu este impusă în tariful autonom. Junimiştiĭ sînt îngrijaţĭ de starea sănătăţeĭ şefuluĭ.

***

— *Senatul.*— D. Urdăreanu cere un pod peste Dunăre între Cladova şi Turnu Severin, iar D. ministru de lucrărĭ publice făgădueşte că, cel mult, poate acorda o şosea. Bine că n'a făgăduit un tunel.

***

In urma acesteĭ obositoare discuţiunĭ. Senatul votează, prin aprobărĭ tacite, vre-o cincĭ-spre-zece proiecte de legĭ.

***

Bătrîniĭ propun să se desfiinţeze sistemul votăreĭ prin sculare şi şedere. Venerabiliĭ cer să se menţie numaĭ şederea, căcĭ scularea o fi bună, poate, pentru deputaţĭ.

Stop.

CRONICA JUDICIARA

DRAMELE MOŞTENIREI

Inaintea tribunalului de Ilfov secţia a III-a e pendinte o banală afacere de moştenire. E vorba de anularea testamentului unui bogătaş Palada, anulare cerută de rudele de sînge, contra soţiei mortului.

In banalitatea acestui proces, aŭ venit însă oare-care împrejurări care arunca o lumină vie asupra naturei omeneşti.

S'a constatat cu martori, că Palada, pe patul de moarte, era aproape schingiuit de soţia sa, ca să 'ĭ facă testamentul în favoarea eĭ. Soţia îl lăsa nemîncat, fără foc, îĭ deschidea uşile şi ferestrele, cînd bătrînul avea nevoie de căldură.

La toate rugăciunele bătrînuluĭ soţia era nestrămutată.

— Orĭ îmĭ facĭ testament, orĭ crapă!—acesta era respunsul eĭ.

O martoră a descris o scena tragică-comică: Intr'una din zile bătrînul s'a tîrît pînă la latrină. Soţia l'a pîndit şi l'a închis acolo. Bătrînul a sculat toată casa cu bătăile sale în uşă, cu sbieritele şi rugăciunile sale, ca să'ĭ dea drumul, căcĭ se asfixia. Soţia însă, nu l'a liberat din această ciudată temniţă de cît cînd bătrînul i-a promis că 'ĭ va face voiea eĭ.

Sub acestea adevărate torturĭ, sub veşnica ameninţare că va fi lăsat să moară ca un cîine, Palada a fost nevoit să facă un testament în favoarea soţieĭ sale, dezmoştenind pe toţĭ ceĭ alţĭ fraţĭ şi nepoţĭ.

După moartea acestuia însă familia întreagă porni proces soţieĭ şi înaintea tribunaluluĭ, apare această figură teribilă de femee, care pentru setea de banĭ ajunsese cu cruzimea aşa de departe, transformîndu-se în fiearâ şi pierzînd tot ce femeia are maĭ nobil: *mila*.

Chiţibuş.

ZEFLEMELE

— *Aflăm că conu Lascăr Catargiu s'a pronunţat pentru sufragiul universal al tutulor celor carĭ ştiŭ* Cirilica.

Incă unul!

Zdup!

Din Brăila

Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*

Imprumutul comunal. - Lucrărĭ de edilitate. — Un pericol pentru proprietariĭ de case.

Imprumutul comunal

Primarul Suditu văzînd, că toate fondurile comuneĭ sînt cu desăvîrşire sleite, a hotărît să contracteze un împrumut însemnat cu 5 la sută, care va servi pentru stingerea împrumuturilor maĭ vechĭ şi în acelaşĭ timp vor maĭ rămîne treĭ milioane 800,000 leĭ destinaţĭ pentru marile lucrărĭ de edilitate.

Anuitatea va fi tot atît de mare ca pînă acum, adică 320,000 leĭ.

Lucrărĭ de edilitate

In cursul vereĭ se vor săvîrşi următoarele lucrărĭ marĭ de edilitate:

Desăvirşirea lucrărilor pentru alimentarea oraşuluĭ cu apă, pentru care se prevede suma de 745,000 leĭ. Transformarea spitaluluĭ care va costa 185,000 leĭ. Maĭ multe şcolĭ se vor construi pentru 200,000 leĭ. Se va face un abatoriŭ de vite cu 200,000 leĭ, o cazarmă a sergenţilor, care va costa 120,000 leĭ, etc.

Un pericol pentru proprietariĭ de vite

Acum cît-va timp un Domn Violatos a obţinut de la primărie permisiunea de a construi o moară în partea centrală a oraşuluĭ, aproape de port, în mijlocul celor maĭ frumoase case, în apropiere de palatul administrativ, de reşedinţa poştelor şi telegrafelor şi de primărie.

Toată lumea din oraş este surprinsă, cum primăria a putut să dea o asemenea permisiune D-luĭ Violatos, cu atît maĭ vîrtos, că regulamentul sanitar dispune preciz, ca fabricile să se construiască afară de oraş.

Această permisiune acordată de primărie jicneşte foarte mult interesele proprietarilor, ale căror imobile se află în vecinătatea terenuluĭ menit a fi ocupat de viitoarea moară; jicneşte cu atît maĭ mult că imobilele vor pĭerde foarte mult din valoarea lor. Lumea se miră cum prin o simplă decizie ilegală a consiliuluĭ comunal se pot vătăma interesele atitor locuitorĭ

Pe de altă parte poziţia aceste morĭ în apropiere de port ar constitui pentru cele-l'alte 14 fabricĭ o stare de inferioritate evidentă, iar pentru D. Violatos un privilegiŭ, un monopol întreg al făinurilor, căcĭ ar realiza economiĭ considerabile asupra cheltuelilor de transport, fabrica sa fiind lîngă port.

Un mare număr de proteste s'aŭ făcut în contra aceste deciziunĭ a primărieĭ şi maĭ mulţĭ proprietarĭ de case sînt hotărîţĭ să dea în judecata tribunaluluĭ pe primărie, întocmaĭ cum a făcut şi D. Asbold, reprezintantul uneia din cele maĭ marĭ case englezeştĭ, care a deschis de mult o sucursală în Brăila. Procesul intentat de D. Asbold se va judeca la tribunal în ziua de 28 Martie şi toată lumea aşteaptă cu nerăbdare să vază ce soluţie se va da aceste cestiunĭ, care pasionează de atîta vreme pe cetăţeniĭ brăilenĭ. Şi toată lumea speră, că tribunalul va face pe D. Violatos să înţeleagă că nu poate să facă în Romînia tot ce vroeşte şi că justiţia va şti să protegeze interesele cetăţenilor, carĭ locuesc în cartierul cel maĭ frumos al Brăileĭ.

Corespondent.

CRONICA

Contrafacere de macriş

Un cititor al nostru care iscăleşte *Paulus*, ne scrie următoarele:

Vă rog să daţĭ pe faţă un plagiat tipărit în *Macrişul literar* al D-luĭ Spanait Haiducul, şi publicat sub numele de *Două mume* şi iscălit cu iniţiala M.

Această bucată plagiată după renumita poezie a luĭ Soulary, intitulată *Les deux corteges* pe care o găsiţĭ în cartea de citire franceză, partea II-a, a D-luĭ Albert Léautey.

Care va să zică de aci dispreţul cel mare al *Macrişuluĭ* din Bucureştĭ pentru *Ardeiul* din Tîrgu-Jiŭ! «Avem şi noĭ zarzavagiiĭ noştri» a zis Spanait; bine, da să te-apucĭ să combaţĭ bietul *Ardeiŭ* gorjan cu zarzavat sfeterisît din grădina franţezuluĭ. — asta prea e luptă de haiduc literar!

Fritz.

ECOURI DIN STRAINATATE

Conflictul anglo-francez. — După un comunicat al oficiosuluĭ *Standard*, guvernul englez este decis a lua o poziţie hotărîtă în contra politiceĭ de coloniĭ a guvernuluĭ francez, maĭ ales în ce priveşte Madagascarul.

***

Sperantele luĭ Zancoff. — Din Sofia se anunţă, că D. Luţcanoff, ginerele luĭ Zancoff, a primit o scrisoare de la socrul săŭ, care în acest moment se află în Petersburg, prin care îl avizează, că are mare speranţă spre a izbuti în idealul săŭ de a stabili o împăcare definitivă între Rusia şi Bulgaria.

***

Criza în Serbia. — Marţĭ după amiazĭ s'a ţinut la Belgrad un consiliŭ de miniştri sub prezidenţia regeluĭ, la care aŭ luat parte maĭ mulţĭ membri aĭ consiliuluĭ de stat, precum şi generalul Franasovicĭ. Primul ministru Cristicĭ a accentuat necesitatea ca noile alegerĭ să fie prezidate de un minister de tranziţie. Se crede că dacă Cristicĭ va perzista în ideia sa, atuncĭ D. Novacovicĭ va fi însărcinat cu formarea unuĭ cabinet de tranziţie.

Ştirĭ Mărunte

* Societatea institutorilor şi institutoarelor din Bucureştĭ în şedinţele de la 5 şi 9 Martie a ales membri în comisiunea de control pe D-niĭ I. Beiu. D. Cicropide şi M. Mihăilescu; iar în comitet pe D-niĭ: M, C. Florenţiu preşedinte; Ioan Stoenescu şi V. Nestorescu vice-preşedinţĭ; Paul E. Ghenea casier; C Enăceanu secret. compt. Ioan I. Teodoru. Ioan Ciocărlie şi M. Niculescu secretarĭ; M. Ionescu arh. bibliotecar; D-na Al. Bălteanu, Maria Bărcan, D-nĭ Ionescu N. Pr. C. Dimitrescu, P. Arsenescu, St. G. Carpen şi I. Ciocan în secţiunea culturală.

* Fabrica de pulbere de la Lăculeţe va fi îmbunătăţită prin instalarea unuĭ laborator.

* La şcoala de războiŭ se urmează de maĭ mult timp seria şedinţelor de manevră pe hartă saŭ jocul de războiŭ.

* Proiectul pentru hotelul militar ce se va construi la Govora este gata. Aflăm că ministerul va trimite în localitate un ofiţer cu o misiune specială pentru aceasta. Pentru construirea acestuĭ hotel va contribui cu o bună parte şi casa de credit a ofiţerilor.

* Din Galaţĭ ni se anunţă, că D. colonel Bereşteanu, comandantul regimentuluĭ 11 Siret din acel oraş, a dat ordin ca toţĭ aceĭ rezerviştĭ saŭ concediaţĭ, carĭ nu 'şĭ vor viza în luna Februarie a fie-căruĭ an livretele şi carĭ se vor prezinta la depoul de recrutare maĭ tîrziŭ pentru a'şĭ viza livretele să fie opriţĭ şi băgaţĭ în gardă timp de şeapte zile. Măsura este nedreaptă. căcĭ nu toţĭ rezerviştiĭ pot să se prezinte la depoul de recrutare în ziua fixată.

* Doctoriĭ Negel şi Botez aŭ convocat consiliul profesoral al facultăţiĭ de medicină din Iaşĭ pentru a lua măsurĭ în contra doctoruluĭ Văsescu, care a atacat în mijlocul străziĭ pe un student în medicină maltratîndu'l foarte grav.

* Direcţiunea Expoziţiuneĭ operelor artiştilor în viaţă, face cunoscut D-lor artiştĭ, că conform regulamentuluĭ, operele destinate spre a fi expuse se vor primi cu începere de la 1-14 Aprilie inclusiv, în Palatul Atheneuluĭ de la orele 8-12 a. m.

Domniĭ artiştĭ vor prezenta pe lingă operele D-lor şi o listă coprinzînd titlurile D-lor, precum şi numele şi preţul fie-căreĭ opere expuse.

* Societatea studenţilor universitarĭ *Unirea* în şedinţa sa de Marţĭ 21 Martie, procedînd la alegerea comitetuluĭ pe anul 1895-96, a ales preşedinte pe D. Ioan Anghelescu, vice preşedinţĭ pe D-niĭ N. T. Oroveanu şi Daniel Bivolaru, casier pe D. Roland St. Izvoranu, bibliotecar pe D. Mihail Galbenu; pentru secretarĭ a fost balotaj,

DIN PITEŞTI

(*Corespondenţa particulară a „Adevĕruluĭ“*)

Demisia primaruluĭ

Am anunţat, în precedenta mea corespondenţă, că D. N. Nanoescu şi-a dat demisiunea din funcţiunea de primar al oraşuluĭ. Aflu acum că demisiunea i-a fost primiţă de ministrul de interne; iar Sîmbătă se va face alegerea unuĭ noŭ primar.

Pentru această funcţiune candidînd doĭ consilierĭ, şi anume: D. I. Comăneanu şi Ag. Vasiliu, se crede că, acela care are maĭ multă şansă de a fi ales, este D. Comăneanu.

Vom vedea cine va birui.

Schimbare de prefect

In oraş se acreditează din ce în ce maĭ mult versiunea, că D. N. Manu, prefect de Argeş, va fi înaintat inspector general administrativ, iar în locu-i va fi numit prefect D. I Rădulescu, actual deputat al colegiuluĭ II-lea de Argeş. Aceasta pe ziua de 1 Aprilie.

In acest scop D. Rădulescu şi-a şi închiriat case în Piteştĭ.

Din tabăra liberală

Agitaţia pe care o începuse la noĭ opoziţia liberală, maĭ ales cu prilejul primeĭ alarme date contra legeĭ minelor, s'a calmat cu desăvîrşire. In loc de aceasta, liberaliĭ noştri sînt munciţĭ de certurĭ şi neînţelegerĭ între eĭ înşişĭ.

Acum cîte-va zile D. M. Bădulescu a luat o atitudine atît de duşmănoasă în potriva D-luĭ Dimancea, în cît a trebuit să fie ameninţat cu excluderea din club, dacă va continua să provoace dezbinărĭ. Maĭ e apoĭ oare care rivalitate pentru şefia opoziţieĭ argeşene, între D-niĭ Dimancea şi N. Micescu, şi — asta îĭ este actualmente toată activitatea.

Mirtan.

INFORMAŢIUNI

Intrunirea profesiunilor liberale

Erĭ la orele 4 p. m. s'a ţinut în sala Orfeŭ întrunirea profesiunilor liberale.

La acestă întrunire n'aŭ venit de cît vre-o patru-zecĭ de persoane.

Aŭ vorbit D-niĭ N. Dărăscu, Filip I. Gesticone, Iachimovicĭ, C. Disescu, *carĭ aŭ expus în scurte cuvinte cum a fost pînă acuma interpretată legea patentelor şi cum s'a hotărît să fie de acuma încolo interpretarea eĭ; aŭ arătat că impozitul ce li se cere este prea mare în raport cu ceea-ce aduc astăzĭ aceste profesiunĭ, exceptîndu-se cîte-va somităţĭ bine înţeles, şi să se recurgă la puterile constitutive ale statuluĭ pentru ca să se micşoreze.*

D-nul C. Disescu, *în special a spus că impozitul acesta este un impozit proporţional pe venit şi nu s'ar revolta de loc dacă s'ar aplica tutulor de o potrivă. Dar sînt în ţara aceasta o mulţime de gură-cască care n'aŭ alt merit de cît de a fi moştenit averĭ de la părinţĭ, dar care nu plătesc de cît un impozit foarte mic şi nicĭ de cum proporţional cu veniturile lor. Atuncĭ de ce să se impue un asemĕnea impozit profesiunilor liberale, care ceea-ce cîştigă, cîştigă cu munca lor?*

După aceea s'a aclamat un comitet, care să convoace o întrunire nouă după sărbătorĭ.

In comitet s'aŭ ales D-niĭ Maimarolu, arhitect; C. Disescu, D. Giani, N. Dărăscu, Hiotu, I. Culoglu, avocaţĭ; Guran, inginer; dr. Severeanu şi dr. Luca, medicĭ.

Localul caseĭ Zerlenti ne fiind încăpător atît pentru casa de depunerĭ cît şi pentru casa de economiĭ, nu se va muta în acest local de cît numaĭ casa de economiĭ, iar casa de depunerĭ se va instala după toate probabilităţile în o parte al localuluĭ Bănceĭ Naţionale.

D. Varlam, prefectul judeţuluĭ Ialomiţa, a sosit în Capitală.

Venirea sa este în strînse legăturĭ cu apropiata disolvare a consiliuluĭ comunal din Călăraşĭ, pentru care se zice că a adus şi raportul către minister.

La ministerul de războiŭ se lucrează la ua proiect pentru reorganizarea şcoaleĭ divizionare de la Bistriţa.

Prin noul proiect această şcoală va fi formată spre a nu da numaĭ ofiţerĭ, ci şi sergenţĭ majorĭ bunĭ, cărora li se vor da maĭ multe avantagiĭ, spre a rămînea în armată.

Erĭ s'a făcut la Bîrlad alegerea colegiuluĭ II comunal.

Liberaliĭ retrăgîndu-se de la alegere, lista guvernamentală a obţinut 355 voturĭ.

D. Constantin Hiotu a primit să fie candidatul conservator la colegiul I de deputaţĭ din Giurgiŭ, unde căderea i se pare asigurată, maĭ cu seamă în urma declaraţiuneĭ conservatorilor disidenţĭ că vor vota pentru candidatul liberal.

Guvernul vrea să creeze un post de ataşat militar pe lîngă legaţiunea din Berlin.

In această funcţie va fi numit un ofiţer de flotilă, care va fi D. maior Coandă, actualul comandant al bricului *Mircea*.

Eforia spitalelor civile a hotărît de a construi chiar în vara aceasta, pe lîngă spitalul de copiĭ, dacă mijloacele îĭ vor permite, două pavilioane pentru bolĭ molipsitoare, precum şi un local pentru consultaţiunĭ gratuite.

Brutariĭ din Tecuciŭ, lacomĭ ca şi ceĭ din Capitală, s'aŭ pus în grevă de treĭ zile.

Cauza greveĭ este, că D. Cincu, primarul oraşuluĭ, nu le-a permis să ridice preţul pîineĭ cu cincĭ banĭ de kilogram.

Primarul a comandat erĭ 10,000 de pîinĭ din Galaţĭ şi a contractat cu cîţĭ-va brutarĭ de acolo ca să aprovizioneze oraşul cu pîine pînă la încetarea greveĭ.

Deşi tribunalul de Ilfov a respins contestaţiile electorale ale membrilor clubuluĭ liberal pentru înscrierile saŭ ştergerile făcute de consiliul comunal al Capitaleĭ, Curtea de Casaţie dă drept avocaţilor liberalĭ în cererile lor.

Majoritatea recursurilor făcute de liberalĭ şi judecate pînă astă-zĭ aŭ fost admise de Casaţie.

Erĭ a venit înaintea tribunaluluĭ de Ilfov secţia II c. cor. judecarea procesuluĭ corecţional intentat săteanuluĭ Nicolae Ivan Paciac.

Acest sătean fusese condamnat, cu cărţile de judecată No. 10|95 şi 6|95 de către judecătorul de pace din Obileştĭ la *3 lunĭ închisoare şi 50 de leĭ amendă, pentru că caiĭ inculpatuluĭ scăpaseră în ţarina vecinuluĭ.*

Nenorocitul a făcut apel la tribunal şi cu toate că eraŭ oare care neregularităţĭ de formă, care ar fi putut face să se respingă apelul, tribunalul, compus din D-niĭ judecătorĭ Filitis şi Stambulescu, în unire cu D. procuror Bădescu, văzînd monstruoasa hotărîrea a judecătoruluĭ din Obileştĭ, aŭ trecut peste neregularităţile de formă şi aŭ achitat pe condamnat.

Trebue să maĭ spunem că nenorocitul sătean fusese deja depus, făcuse deja o lună de prevenţie şi fusese adus la tribunal cu duba de la Văcăreştĭ.

D. procuror Bădescu a dat ordin telegrafic directoruluĭ penitenciaruluĭ să libereze imediat pe sătean.

Atragem atenţiunea ministruluĭ de justiţie asupra acestuĭ fapt şi credem că va lua măsurĭ severe contra judecătoruluĭ, care ştie să administreze justiţia într'un chip aşa de revoltător.

Cititoriĭ vor găsi astă-zĭ urmarea foiletonuluĭ nostru Domnul Eŭ, la pagina 4-a a ziaruluĭ.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureştĭ, 3 Aprilie 1895, 12 ore ziua

Inălţimea barometrică la . . . . 0° 748.8
Temperatura aeruluĭ . . . . . . 12°.8
Vîntul slab de la SW.
Starea ceruluĭ F. Noros.
Temperatura maximă de erĭ . . . 16°
" minimă de astăzĭ " . 5°
Temperatura la noĭ a variat între 19° şi — 0°

Erĭ timp frumos, vîntul foarte tare de la W a continuat pînă spre seară. Noaptea senin şi timp liniştit. Barometrul s'a ridicat mult în Moldova, în această parte a ţăreĭ n'a plouat. In Muntenia a plouat noaptea şi astă-zĭ. Catre amează timpul se deschide: Vîntul de la SW începe a bate tare. Temperatura s'a coborît mult în Moldova; ea a crescut puţin în Muntenia. La Viziru aŭ fost fulgere şi tunete şi a căzut şi grindină.

Pentru D. director al Postelor

Am reclamat de atîtea orĭ contra şicanelor ce se fac de către funcţionariĭ poştalĭ corespunzătorilor noştri la eliberarea pachetelor, în cît se credea pentru moment că aceste apucăturĭ nelegitimate de nicĭ un drept aŭ încetat şi decĭ plîngerile noastre ar fi avut răsunet. Ne-am înşelat însă.

Plîngerile din noŭ aŭ început să curgă, funcţionariĭ de pe la poşte, abuzivĭ de drepturile ce le prevede legea, din noŭ aŭ început campania necuviinţelor cu privire la ziarul nostru.

Aşa, pe lîngă alte oraşe, ni se comunică de către corespondentul nostru din Bacăŭ, cum că la poşta din localitate se incearcă feĭ de feĭ de tertipurĭ cu vînzătoriĭ ziaruluĭ nostru. Şi cum măsurile care li se impun şi cărora trebuie să se conformeze—nu ştiŭ căruĭ ordin!—reclamă timp mult, eliberarea pachetelor se întîrzie—întîrziere, care împiedecă desfacerea foilor, de oare ce se pun în vînzare tocmaĭ cînd timpul e deja trecut, iar publicul cititor ne maĭ avînd trebuinţă.

Faţă de acestea, ne ridicăm cu toată energia înfierînd mişeliile acelor funcţionarĭ carĭ, lipsiţĭ de orĭ ce sentiment de onestitate şi modestie, abuzează atît de drepturile lor cît şi de spiritul de toleranţă ce ne caracteriză, - iar în consecinţă supunem celor în drept această nouă plîngere, rugîndu'ĭ să ia măsurile cele maĭ severe pentru stîrpirea acestor apucăturĭ nedemne de ceĭ ce le practică.

Valuta de aur

BERLIN, 23 Martie. — Camera deputaţilor s'a amînat pentru 23 Aprilie.

O întrunire extraordinară plenară a *Congresuluĭ comercial german* a adoptat o moţiune în favoarea menţinereĭ valuteĭ de aur. Moţiunea exprimă încrederea că guvernul nu are de gînd să urmărească negociărĭ care să atingă baza valuteĭ imperiuluĭ german.

STIRI COMERCIALE

Protestele pe ziua de 21 Martie

C. Eftimiu. str. Carol, leĭ 16.480; V. Şaraga, Roman, leĭ 281.95; Efrosina D. I Liculescu, T.-Măgurele, leĭ 200; Estera Froĭmovicĭ, dom. necunoscut, leĭ 600; Carol Nadler. Roman, leĭ 200; P. Ionescu. str. Culmeĭ, leĭ 500; A. Antonescu. R.-Sărat, leĭ 1000; Gh. D. Chioru, com. Cioroborenĭ, leĭ 364 20; I. Mikulik, str. Fîntîniĭ, mărcĭ 218; Ioniţă I. Vasan, T.-Severin. leĭ 548.82; Ene Stoinescu, str. Clopotarĭ 39, leĭ 220; Caterina Sachelaridis, str. Sculptureĭ 30, leĭ 700; C. Stănescu, calea Dorobanţĭ 26, leĭ 500; Alexe Poppa, str. Rosetti. leĭ 500; Iorgu Ionescu, str. Şelarĭ 8. leĭ 924; Panait Tomescu, str. Icoaniĭ 35, leĭ 3000; Paul N. Ardeleanu. str Atelieruluĭ 7, leĭ 250; N. San Marin, strada Lucacĭ, leĭ 2,200.20.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVERUL»

12

JULES MARY

Cine'ĭ Ucigaşul?

Partea I

Dreptul de a ucide

IV

«Mamă să fie adevărat, tata a fost asasinat?

— D. Delangle zice şi el tot aşa.

— Dar D-ta.

— Eŭ ţĭ-am spus.... E sinucidere.

— In fine, ne vor spune doctoriĭ adevărul.

Gerard tăcu şi rămase cu ochiĭ în pămînt, cu fruntea încreţită.

— La ce te gîndeştĭ?

— Mă gîndesc, mamă, că se poate ca Haudecoeur să fie vinovat şi justiţia îl va pedepsi.....

«Dar dacă justiţia hotărăşte că e nevinovat.... dacă nu va putea descoperi pe vinovat..... dacă rămîne acest omor nepedepsit şi moartea tatăluĭ meŭ nerăzbunată.....

— Eĭ bine.... zise ea, aproape leşinată de spaimă.

— Atuncĭ mă însărcinez eŭ să găsesc pe vinovat şi să'l pedepsesc..... aceasta ţĭ-o jur!

Margareta suspină şi tăcu.

Apoĭ se sculă încet, rezimată de braţul luĭ Gerard, şi se îndreptă spre odaia eĭ.

In momentul cînd vroia să închidă uşa, Collivet se arătă.

— Maĭ aveţĭ să-mĭ ordonaţĭ ceva.

— Nu, Domnule Collivet, îţĭ mulţumesc.

— Mîine voiŭ fi la biuroŭ la orele obicĭnuite.

Salută, îndoindu'şĭ în două corpul luĭ lung şi slab, apoĭ ieşi, călcînd rar, măsurat şi demn.

Iar Margareta rămase în sfîrşit singură, şi plînse.

V

Trecură două saŭ treĭ zile.

Doctoriĭ, pe carĭ îĭ însărcinase parchetul să examineze cadavrul D-luĭ de Beaupréault, îşĭ trimiseseră raportul. Eraŭ cu toţiĭ de aceeaşĭ părere. Raportul conchidea că D. de Beaupréault fusese asasinat şi orĭ-ce posibilitate de sinucidere era înlăturată.

Collivet se pusese la dispoziţia Margaretei pentru a urma de aproape ancheta şi pentru a o ţine în curent.

Prin el aflase toate amănuntele.

Tot el îĭ spusese că Haudecoeur era încă închis.

Ba ceva maĭ maĭ mult, se maĭ făcuse încă o arestare, aceea a D-luĭ de Kërunion, stăpînul revolverului găsit în odaia D-luĭ de Beaupréault.

Collivet fiind confruntat cu eĭ, asistase la unele părţĭ ale interogatoriuluĭ lor.

Şi povestise tot Margareteĭ.

Cînd Haudecoeur înţelese că acuzarea care i se aducea era foarte serioasă, şi că libertatea sa era în primejdie, avu un moment de prostraţie.

Apoĭ se revoltase.

Inaintea judecătoruluĭ se apărase cu tărie, cu oare-care violenţă.

Cum puteaŭ să creadă că e vinovat?

Oare toată viaţa luĭ trecută nu dovedea în de ajuns nevinovăţia luĭ?

Oare ceea ce făcuse el, chiar în ziua cînd Beaupréault fusese asasinat, nu era o dovadă de cinstea luĭ?

Toate acestea le repeta mereŭ magistratuluĭ.

Şi reluînd, analizînd ca să zic aşa, toate gîndurile cîte îĭ trecuseră prin minte, el spunea judecătoruluĭ într'un limbagiŭ foarte simplu:

— Dar nu înţelegĭ, Domnule judecător, că după ce fusesem dat afară fără nicĭ un motiv, eram în drept să'mĭ cer cauţia. Şi, după cum am aflat pe urmă, înainte vreme nu se cerea nicĭ o cauţie... Dar stăpînul era cam pe sponcĭ, cu baniĭ, şi îĭ lua de unde putea. Am aflat cam tîrziŭ. Şi poate că părăluţele mele se duseseră în cărţĭ, saŭ maĭ ştiŭ la ce coconiţă...

«Eŭ i-am cerut, cînd am plecat. Dar mă ţinea cu vorba... şi numaĭ eŭ ştiŭ cu ce vorbe! Nu vroiam să'mĭ scape, Ştiind că n'avea să mă primească, ba chiar să mă dea pe uşă afară, n'am maĭ stat pe gîndurĭ şi m'am ascuns în cabinet, pe cînd nu era nimenĭ acolo ca să mă vadă şi să'mĭ spue...

Cînd ajungea aci cu povestirea, bietul om se oprea.

Simţea el că tocmaĭ această aşteptare în cabinet dedea de bănuit.

Magistratul i-o spune chiar, şi scosese vorba de: pîndire.

— Pîndire, răspundea Haudecoeur, fie, dacă vreţĭ, dar nu în înţelesul pe care'l vreţĭ. Intîiŭ, n'aveam de gînd să omor pe D-nul de Beaupréault. Apoĭ, dacă aş fi avut gîndul ăsta şi dacă l'aş fi omorît, ca să'mĭ iaŭ baniĭ şi să'l jefuesc, aveam ce să iaŭ, fiind-că l'am văzut numărînd la pachete de hîrtiĭ, scoase din geamantan.

«Ce mă împedica să iaŭ geamantanul, o-dată D-nul de Beaupréault mort, şi să o şterg?

«Dacă eram un porc de cîine, nimic n'ar fi fost maĭ uşor, şi aş fi trăit liniştit cu milionul care era într'însul.

«In loc de asta, Beaupréault îmĭ dă baniĭ, eŭ plec şi cînd văd că s'a făcut o greşală la numărătoare, o greşală în paguba luĭ, mă grăbesc să'ĭ aduc înapoĭ cincĭspre-zece miĭ de francĭ, cu cît îmĭ dase maĭ mult.

«O să recunoaştéţĭ că asta, pentru un ucigas, este prea multă delicateţă. Cum nu există nicĭ o dovadă scrisă, aş fi putut să bag frumuşel baniĭ în buzunar, şi nu ştiŭ n'am văzut....

Cuvintele acestea, cînd aŭ fost spuse judecătoruluĭ întîia dată cînd Haudecoeur fusese adus înaintea luĭ, fucuseră oare-care impresie asupra luĭ.

Era evident că în această acuzaţie trebuia înlăturat, dacă nu premeditarea, dar cel puţin mobilul crimeĭ.

Dar asasinatul rămînea, cu circumstanţe atenuante; Haudecoeur într'un moment de mînie, şi în urma refuzuluĭ luĭ Beaupréault de a'ĭ înapoia ceĭ cincĭ miĭ de francĭ, trăsese: Beaupréault căzuse mort.

Atuncĭ Haudecoeur speriat, băgase mîna la întîmplare în geamantan, luase cîte-va hîrtiĭ, fără ca să numere, şi fugise...

Informaţiile date de poliţie asupra luĭ eraŭ bune. Cazierul luĭ judiciar era alb. Nu i-se putea reproşa nimic. Livretul luĭ de soldat nu coprindea nicĭ o pedeapsă serioasă. Decoraţia o primise în 1870, ca mobil în Côte-d'Or, după două rănĭ primite în aceeaşĭ bătălie. Afară de aceasta fusese paznic pe moşiile baronuluĭ de Chamberlot, în departamentul Seine-et-Oise, făcuse acte de vitejie în contra unor braconierĭ primejdioşĭ, îşĭ pierduse o ureche primind o împuşcătură de la unul din aceştia şi primise medalia de aur de la societatea pentru stîrpirea braconagiuluĭ.

Dar această vĭaţă cît de onorabilă, dacă înlătura orĭ-ce idee de furt din partea luĭ Haudecoeur, părea că este, pînă la un oare-care punct, un indiciŭ moral care pleda în contra luĭ.

Haudecoeur nu fusese aproape nebun la ideea că ar putea să piardă ceĭ cincĭ miĭ de francĭ pe carĭ trebuia să'ĭ înapoeze.

Afară de aceasta ca toţĭ oameniĭ liniştiţĭ de obiceĭŭ, Haudecoeur avea exploziunĭ de mînie rare, dar teribile.

Aceasta se ştia. Poliţia adusese maĭ multe dovezĭ.

Nu era oare sub influenţa unuĭa din aceste accese cînd s'a adresat luĭ Beaupréault?

Şi îndîrjit prin refuzul necontenit al acestuia, enervat de atîtea ceasurĭ de aşteptare, ascuns în biuroŭ, capul nu maĭ judecase, ochiĭ nu maĭ văzură, mîna trăsese, şi Beaupréault muri!

Şi bietul om, în contra acestora, nu maĭ apără cu argumente.

N'avea ce să răspundă la aceste lucrurĭ carĭ se păreaŭ logice.

Se mărginea numaĭ să protesteze, să strige că e nevinovat şi să plîngă.

Dar nevinovaţiĭ plîng tot aşa ca şi vinovaţiĭ.

Justiţia nu se ocupă de lacrimĭ.

Maĭ rămînea al doilea acuzat, D. de Kérunion, care era de asemenea bănuit.

D. de Kérunion, brusc şi brutal, trăind în pădurile din Morbihan cu cîiniĭ şi cu caiĭ luĭ, violent, ieşindu-şĭ în fie-care moment din sărite, nu putuse oare să comită el această crimă?

El recunoscu că, fără să aibă de gînd să omoare pe Beaupréault, dacă acesta nu'ĭ dedea înapoĭ suma cu care îl escrocase, se armase la întîmplare cu un revolver pentru ca să poată pune mîna pe banĭ prin ameninţare şi prin intmidare.

(Va urma).

BURSA DE BUCURESCI

Cursul de la (23) 4 Aprilie 1895

5% Renta r p.	102 3/4	Acţ. B Agricole	140
5% Renta am.	101	Dacia-Romînia	403
5% „ (92—93)	99 1/2	Naţionala	427
5% „ am.	99 1/2	Pa ria	115
6% Oblig. rur.	103 1/8	Construcţii	146
Pensiuni	284	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc.	96 1/2	Londra	25 25.23 3/4
5% „ (1890)	97 3/8	Paris	100.05.100.
5% Fonc. rur.	93	Viena	206 3/4.5 8
6% „ urb.	102	Berlin	123.50.40
5% „ „	89 1/8	Belgia	99.20
5% „ „ Iaşi	80 1/2	Scont B. a.	8
6% Obl. bazalt	98	Avans. „ v.	7
Banca Naţ.	1540	„ C. dep,	7 1/2

A. Keppic, Bulevardul Elisabeta, lei 4000; Leonida Vuruclas, *trată*, calea Moşilor 25, lei 637; Iosef Sidarovschi, str. Isvoru 71, lei 253; B. Rosbard, soseaua Jianu, mărci 220; Pandele A. Mitu, Roşiori, lei 190; Leibu Nacmani, Olteniţa, lei 300; Uase Mavrachie calea Plevnei, lei 3000.

Protestele pe ziua de 22 Martie 1895

Berl. Taub. Zalman str Patriei 13, lei 125; S. Steiner calea Mosilor lei 168; Fraţii Ididovici 587 65 Ploeşti 98 15, lei 544 20; Const. St. Boranescu str. Sborulenî 13, lei 575; Micu Samuel Narolea calea Şerban-Vodă, lei 933; Gheorghe T. Mosie domiciliul necunoscut, lei 1500; Jean Baptiste Brăila, lei 462 70; Toma Gheorghiu soseaua Basarab, lei 36

Bulgarii şi Bismarck

Procesul unui prefect de poliţie

BERLIN, 23 Martie.—Ziarele anunţă că D. Stoiloff şi secretarul săŭ aŭ sosit la Friedrichstruhe; eĭ aŭ fost primiţi de prinţul de Bismarck. Primul ministru al Bulgarieĭ a prezentat prinţuluĭ o scrisoare autografă de felicitări a prinţuluĭ Ferdimarck.

SOFIA, 23 Martie.—Azĭ a început înaintea Curţeĭ de apel procesul fostuluĭ prefect de poliţie Lukanoff, care e apărat de 4 avocaţĭ, printre carĭ şi fostul ministru Grekoff.

Acuzaţia se bazează pe depoziţiunile unuĭ oare care Luka Ivanoff, condamnat la 1894 pentru complot în contra vieţeĭ prinţuluĭ şi apoĭ graţiat; el a acuzat pe prefectul Lukanoff că l'a maltratat în timpul instrucţiuneĭ.

Tîrgul cerealelor

Viena 24 Martie 1895.

Timpul frumos care continuă, a produs o mare depresiune pe toată linia

Semnalăm operaţiunile de azĭ:

Griul de Maiŭ-Iunie	fl.	6 93
Cel de toamnă	„	7.29
Ovăzul de Primăvară	„	6.65
Secara de Maiŭ-Iunie	„	6.14
„ „ toamnă	„	6.40
Porumbul de Maiŭ	„	6.72
Colza de Septembre	„	11.10

Tendinţa calmă.

Englejii în Azia

LONDRA, 23 Martie.—Ştirile din Simla anunţă că Mura Khan întruneşte trupe pentru a se opune mersuluĭ englejilor.

Reuter publică amănunte privitoare la lupta expediţieĭ Citral. Deşi inamicul a distrus podurile şi a ocupat punctele cele maĭ primejdioase ale drumuluĭ, totuşĭ trupele engleze aŭ înaintat în mod curagios. Tunurile Maxim aŭ făcut serviciĭ bune; pagubele englejilor se urcă la 40 de oamenĭ, morţĭ saŭ răniţĭ.

Secretarul parlamentuluĭ a citit o depeşă a vice-regeluĭ Indiilor care zice că defileul Malakaud a fost luat de englejĭ. Inamicul a perdut peste 500 de oamenĭ

Rusia în Orient

PETERSBURG, 23 Martie.—*Novoie Vremia* analizînd situaţia în extremul Orient conchide că Rusia nu ar trebui să dea acestor ţinuturĭ de cît excedentul forţelor sale şi să concentreze toate şilinţele sale către Persia.

Ziarul reaminteşte că după războiul turco-rus oare-care vocĭ s'aŭ ridicat pentru ideia că Bosforul e nefolositor Rusieĭ şi că ar fi preferabil că aceasta să se apropie de golful persic.

EDIŢIA III

ULTIME INFORMATIUNI

Consiliul de administraţie al Bănceĭ Agricole a hotărît ca, cu începere de la 1 Aprilie, să deschiză proprietarilor de moşiĭ, conturĭ curente cu garanţia contractuluĭ de arendare.

Asemenea conturĭ curente se vor deschide şi celor carĭ vor constitui gagiu, conform articolul 6 din legea Bănceĭ.

Astăzĭ se închide sesiunea a II-a a Curţiĭ cu juraţi din Bucureştĭ; viitoarea sesiune se va deschide la 1 Iunie.

Viitoarea sesiune a Curţiĭ nu se va maĭ ţine în actualul local, care se va dărîma.

O comisiune de ofiţerĭ din statul major va începe să lucreze după sărbătorĭ la planul marilor manevre, care se vor executa anul acesta de corpurile I şi al II de armată.

D. Costea Balş, prefectul judeţuluĭ Suceava, de şi şi-a dat din noŭ demisia, D. Catargiu n'a voit să i-o primească.

D. Al. Lahovary, ministru de externe, va prezenta după întoarcerea sa din străinătate un proiect de lege pentru creiarea uneĭ legaţiunĭ romîne pe lîngă guvernul Ţărilor de Jos.

Se ştie că un amendament prezentat în acest sens de D. Balş cu ocazia discuţieĭ bugetuluĭ ministeruluĭ de externe, a fost respins de Cameră.

Se vorbeşte cu multă inzistenţă la poliţie, că D. general Algiu va fi numit prefect al poliţieĭ în locul D-luĭ colonel Capşa, care ar dori să se retragă.

Retragerea D-luĭ colonel Capşa se explică ast-fel: D-sa se va căsători în curînd cu Domnişoara Ralet şi ar vrea să aibă o funcţie maĭ liniştită, saŭ eventual să ia comanda vr'unuĭ regiment.

In ce priveşte pe D. general Algiu, conservatoriĭ catargiştĭ nu'l prea agreiează pentru simpatiile'ĭ foarte pronunţate faţă de junimiştĭ.

D. Al. Marghiloman, ministru de justiţie, va pleca cu *fulgerul* de Luni dimineaţă la Paris.

Serviciul asistenţeĭ publice de pe lîngă primăria Capitaleĭ, a fost reorganizat de la 1 Aprilie.

Acest serviciŭ nu va distribui banĭ la săracĭ numaĭ cu ocazia sărbătorilor marĭ, ci în tot cursul anuluĭ.

Modul distribuireĭ se va preciza prin un regulament.

D-niĭ generalĭ Barozzi, Algiu şi Candiano Popescu aŭ plecat azĭ dimineaţă la Buzăŭ şi la Galaţĭ.

La întrunirea de Miercurĭ seara a membrilor clubuluĭ liberal s'a hotărît ca partidul să se abţină de la alegerile judeţene, care se vor face în curînd.

Această hotărîre e motivată ast-fel:

Pentru nişte alegerĭ de caracter pur administrativ nu este consult ca să se sleiască forţele partiduluĭ şi să se compromită alegerile legislative.

Liberalilor din Prahova, Dolj, Buzăŭ şi Vlaşca s'a lăsat însă latitudinea ca să ia parte la alegerile judeţene, în cazul cînd ar fi sigurĭ de izbîndă.

Azĭ dimineaţa regimentul de roşiorĭ, comandat de prinţul Ferdinand, a plecat în marş spre Măgurele prin gara Filaret. In capul regimentuluĭ mergeaŭ călare princesa Maria şi prinţul Ferdinand.

Adevĕrul Ilustrat, care va apărea mîine, Sîmbătă, are următorul coprins:

Cronica săptămîniĭ de *Const Bacalbaşa.*
Fiul luĭ Shylock, poezie de *D. Teleor.*
Din tainele mahalaleĭ: Magazin de mînuşĭ de *Marino Marinelli.*
Dragostele acele, poezie de *Artur Stavri.*
Cezar Boliac, viaţa şi activitatea luĭ.
Stoica, nuvelă de *I. Hussar.*
Volumul tăŭ, poezie de *Mariu.*
Curiozităţĭ.
Poşta redacţieĭ.
Henrik Ibsen, notiţe biografice.
Micul Eyolf, recenziune de *Neculae Iorga.*
Partea umoristică: Teza luĭ Vaxenţian, de *Radu Ţandără*

ILUSTRAŢII:

Cezar Boliac, portret colorat.
Henrik Ibsen.
Atît de gingaşă, poezie de Eminescu, cu ilustratie.
Gravurĭ umoristice: Cînd doĭ se ceartă, al treilea...

Camera a votat, în şedinţa de azĭ, proiectul de lege pentru construirea găriĭ de la Obor.

O nouă nenorocire s'a întîmplat astăzĭ de dimineaţă la lucrările portuluĭ de peste Dunăre.

Doĭ lucrătorĭ, carĭ lucraŭ la schela din malul opus al Dunăriĭ, aŭ căzut de la o înălţime de vr'o 30 metri şi aŭ rămas morţĭ pe loc.

Mîine dimineaţă se va face la Mitropolie hirotonisirea de arhiereŭ a archimandrituluĭ Niculescu, care va fi apoĭ numit diacon al Mitropolieĭ

POPULAŢIUNEA ŢARII

Ultima statistică a populaţiuneĭ tutulor comunelor urbane şi rurale din toată ţara a constatat că numărul locuitorilor ţăriĭ este de 5,406,249 de suflete dintre carĭ 2,739.043 bărbaţĭ ş 2,667,206 femeĭ.

Din această sumă 4,944,918 sînt ortodocşĭ iar ceĭlalţĭ de diferite religiunĭ.

D. general Poenaru, ministrul de războiŭ, a supus astăzĭ regeluĭ decretele de mutărĭ în armată care se fac pe ziua de 1 Aprilie, şi care se vor comunica înainte de acest termen celor mutaţĭ.

In urma propunereĭ D-luĭ A. C. Cuza, Camera la vacanţă de azĭ pînă la 9 Aprilie inclusiv.

Prima şedinţă, după sărbătorĭ va avea loc la 10 Aprilie.

Interniĭ spitalelor din Capitală

Sînt numiţĭ pe ziua de 1 Aprilie 1895, următoriĭ interniĭ la spitalele Eforieĭ: La *spitalul Colţea,* secţia profesoruluĭ Stoicescu: Mamulea Ion şi Botescu Haralamb; secţia prof. Ionescu Toma: Bogdanovicĭ Tadeu, Aurel Metzulescu, Procopiu Gheorghe; secţia prof. Severeanu: Popescu Virgiliu, Gruiescu, Eracle Sterian; secţia profesoruluĭ Petrini-Galaţĭ: Babeş Arghir, Băluş Miron; secţia prof. Manolescu: Dumitriu, Vişioianu.

Spitalul Filantropia: secţia doctoruluĭ Leonti: D-ra Arbore, Raul Dona, Graţoski; secţia d-ruluĭ Florea Teodorescu: D-ra Alexandrescu Virginia, Pûcerea; secţia prof. Drăghiescu: Lupu Cohn; secţia d-ruluĭ Nanu: Mărgărint Nicolae, Şerbănescu Mihail, Moisi Cohn; secţia d-ruluĭ Kiriak: Drăgoşescu; secţia prof. doctor Măldărescu: Mănescu Titu, Teodorescu Senior.

Spitalul de copiĭ: secţia prof. dr. Rîmniceanu: Vitner Carol; secţia prof. Toncescu: Stefănescu Galaţĭ, Bonachi Victor; secţia d-ruluĭ Vlădoianu: Vranaliu.

Spitalul Colentina: secţia doctoruluĭ Neagoe: Melun; secţia d-ruluĭ Racoviceanu Piteştĭ: Ştefănescu M. Tramvaĭ.

Din cauza sărbătoriĭ de mîĭne, numărul viitor al *Adevĕruluĭ politic* va apare Lunĭ la orele obicĭnuite.

Mîine, Sîmbătă, va apărea *Adevĕrul ilustrat.*

ULTIME TELEGRAME

BRUXELLES, 23 Martie.—**Camera a adoptat proiectul de lege privitor la alegerile municipale aşa precum l'a prezentat guvernul.**

BRUXELLES, 23 Martie. — *Greva a izbucnit printre lucrătoriĭ maĭ multor puterĭ din Seraing şi Flemalle. - Ordinea n'a fost turburată.*

PARIS, 23 Martie.—Senatul a adoptat bugetele cultelor, comerţuluĭ şi instrucţiuneĭ suprimînd toate sporirile votate de Cameră; bugetele vor trebui decĭ să se întoarcă la Cameră.

CADIX, 23 Martie.—Mareşalul Martinez Campos s'a îmbarcat pentru Cuba în mijlocul unor marĭ manifestaţiunĭ entusiaste ale populaţiuneĭ.

KIEL, 23 Martie. — Impăratul a plecat cu escadra de manevre pe lordul vaporuluĭ *Friedrich Wilhelm*

BUDAPESTA, 23 Martie. — *Tisa şi Mureşul continuă să crească şi ameninţă inundărĭ.*

VIENA, 23 Martie. — Camera a luat vacanţe de Paştĭ.

STRASBURG, 23 Martie.— Districtul Erstein Molshenn a ales pentru Reichstag cu o mare majoritate pe candidatul partiduluĭ conservator D. Zornbulach contra unuĭ candidat democrat-socialist.

LONDRA, 23 Martie.—D. Gardner a anunţat Cameret Comunelor că guvernul englez a comunicat guvernuluĭ german dispoziţia completă a epizotieĭ din Englitera.—Speră că guvernul german va ridica oprirea de import a vitelor engleze în Germania.

MASSAUAH, 23 Martie.—Generalul Baratieri întorcîndu-se din Adigrat, a sosit la Adua, unde clerul şi populaţia i-aŭ făcut omagiĭ.— El va pleca din noŭ cu trupele sale care se vor întoarce în cantonamentele lor.

VIENA, 23 Martie. — Indată după Paştĭ va apare primul volum al uneĭ scrierĭ a archiducelui Erantz-Ferdinand intitulată *Ziarul călătorieĭ mele împrejurul lumiĭ;* al doilea volum va apare la vară. Opera era destinată maĭ întîiŭ numaĭ membrilor familieĭ imperiale, dar archiducele a decis să o publice în urma dorinţeĭ ce i s'a exprimat de maĭ multe persoane.

PETRECERI

Concert popular. — Mîine 25 Martie 1895, societatea studenţească ştiinţifico-literară *Gheorghe Lazăr* îşĭ va serba a 4-a aniversară printr'un *concert popular coral* pe care'l va aranja D. Ioan Costescu (din Basarabia) în sala *Ateneuluĭ.* — Inceputul la 4 ore ziua; intrările: 3, 2. 1 leŭ şi 50 de banĭ; loja 10 leĭ; un loc în lojă 4 leĭ. — La orele 8 şi jum seara societatea va ţine o şedinţă festivă publică în localul şcoaleĭ de la Sf. Vinerĭ, iar după şedinţă va fi un banchet la Union.

***

Teatrul Eden (Băile Eforieĭ). — Apariţiunĭ de spirite şi stafiĭ, se produc acum la Teatrul Eden. Aceste producţiunĭ dintr'o lume pe care fantazia a înzestrat-o cu o serie de fiinţe misterioase şi groteştĭ fac o impresiune grandioasă. Dracii, stafiile, focul iaduluĭ şi alte asemenea escită fantazia şi amuză cît se poate de bine. Toate aceste producţiunĭ misterioase se datoresc dibaciuluĭ artist director Schenk. Publicul va urmări de sigur cu mult interes aceste interesante producţiunĭ.

***

Circul Sidoli.— Duminică, 26 Martie, va fi la circul Sidoli o mare reprezentaţie extraordinară în folosul *Societăţiĭ Preseĭ.* Debutul unor artiştĭ noĭ angajaţĭ anume pentru această reprezentaţie. La sfîrşit: *mare tombolă gratuită.*

CORPURILE LEGIUITOARE

CAMERA

Urmarea şedinţeĭ de la 23 Martie 1895

La ordinea zileĭ proiectul de lege pentru autorizarea ministruluĭ de războiŭ spre a'şĭ aproviziona postavul, necesar pentru armată, de la fabricele din ţară.

D. **Butculescu** propune un amendament, aprobat de comitetul delegaţilor, asupra căruia se nasc o sumă de aprobărĭ şi dezaprobărĭ. In discuţiune iaŭ parte D-niĭ Porumbaru, Delimarcu, Carp, Mirea, Fleva şi general Poenaru.

D. Fleva este de părere ca să se renunţe la acest proiect, Camera însă respinge propunerea D-sale ca nechibzuită.

Pus la vot, proiectul se adoptă cu 53 voturĭ contra 22.

Se votează legea Bănceĭ Agricole.

Se maĭ votează cu 92 voturĭ contra 3 proiectul de lege prin care se autoriză comuna Ploeştĭ să contracteze un împrumut de 2 milioane.

La orele 6 şedinţa se ridică.

Şedinţa de la 24 Martie 1895

Şedinţa se deschide la orele 1 şi 40 m. sub prezidenţia D-luĭ *Manu.*

Prezenţĭ 95 D-niĭ deputaţĭ.

Mincaţĭ 2375 leĭ.

Se fac formalităţile obicĭnuite.

Se votează dezlipirea unor comune din judeţul Neamţu.

Se votează legea prin care se deschide un credit extraordinar de 160.000 leĭ, banĭ delapidaţĭ de fostul casier al comuneĭ Buzăŭ, Cantavara.

Se pune la vot şi se adoptă recunoaşterea D-luĭ Emilian Popovicĭ şi indigenatuĭ D-luĭ Zikez.

D. I. Urnă.

SENAT

Şedinţa de la 24 Martie 1895

Şedinţa se deschide la ora 2 şi jumătate sub prezidenţia D-luĭ *Cantacuzino.*

Prezenţĭ 100 D-niĭ senatorĭ.

Banĭ azvirliţĭ pe gîrlă 2500 leĭ

Se fac formalităţile obicĭnuite.

D. general Poenaru depune cîte-va proiecte de legĭ.

Senatul trece în secţiunĭ.

Morfeu

ŞTIRI TEATRALE

Teatrul Naţional. — Sîmbătă, 25 Martie, prima reprezentaţie a comedieĭ luĭ *Corneille* Mincinosul, tradusă în versurĭ de D. N. Ţincu. Spectacolul se va sfîrşi cu *La 30 de anĭ,* comedie într'un act de D. M. Polizu-Micşuneştĭ.

***

Mateiŭ Millo, venerabilul decan al sceneĭ romîne va da sîmbătă, 25 Martie, o reprezentaţie extraordinară la *Teatrul Lyric.* Se va juca *Cucoana Chiriţa la Iaşi,* comedie in 3 acte cu cîntece de V. Alexandri.

D. Millo va juca pe cucoana Chiriţa.

***

Teatrul la Iaşi.—Incepînd cu zilele de Paştĭ, o trupă compusă din cîţĭ-va artiştĭ aĭ Teatruluĭ Naţional din Bucureştĭ, sub conducerea D-luĭ *Gr. Ventura* şi a D-neĭ *Vermont-Ventura,* cu concursul cîtor-va artiştĭ de frunte aĭ teatruluĭ din Iaşĭ, va da o serie de reprezentaţiĭ în capitala Moldoveĭ.

Repertoriul se compune din piesele: *Othelo, Phedra, Medeea, Electra, Cidul, Bolnavul închipuit, Emilia Galotti, Maria Stuart, Sapho, Magda (Heimath) Sfîrşitul Sodomeĭ, Cavaleria rusticană, Greva, Căsătoria în lumea mare, Traian şi Andrada.*

Prima reprezentaţie va fi la 2 Aprilie, cu *Traian şi Andrada.*

D-na Ar. Romanescu îşĭ va da şi D-sa concursul acestor reprezentaţiĭ.

***

Beneficiŭ. — De şi stagiunea de operă şi operetă s'a terminat totuşĭ publicul va avea ocaziunea de a maĭ auzi pentru ultima oară una din cele maĭ frumoase piese muzicale ce s'a dat pe scena Teatruluĭ nostru Naţional în stagiunea trecută.

Este vorba de frumoasa operă „O noapte în Grenada" care va fi dată pentru ultima oară Vinerĭ 24 cor. în beneficiul simpaticilor artiştĭ Băjenaru şi Aurel Eliad.

Credem că publicul se va grăbi a asista la această reprezentaţie extraordinară la care va asista şi regina.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

20

SALVATORE FARINA

DOMNUL EŬ

Din jurnalul profesorului Antonio Abate

Nu maĭ rămîne aproape nimic din Domnul Eŭ.

Egoizmul cel aspru, care'ĭ înăbuşea pornirile ce e bune sufleteştĭ şi nu le lăsa să capete floare, a dispărut aproape de tot.

Marco Antonio se uĭtă în faţa fiiceĭ sale.

Cît trebuĭe să fi suferit sermana, pînă cînd—în urma boaleĭ şi a suferinţelor—a ajuns la hotărîrea desperată de a lua de soţ pe primul venit, care ar fi voit'o

Poate crede şi ea, ca atîţĭ alţĭ bolnavĭ că boala sa nu e atît de primejdioasă, poate că ea se lasă pradă speranţeĭ înşelătoare în nişte viitoare zile maĭ fericite? Se poate însă ca ea să fi căutat numaĭ un adăpost în casa vre-unuĭ om, pentru a închide acolo ochiĭ pentru vecie.

Gîndurile acestea trec ca fulgerul şi cu o limpezime îngrozitoare prin mintea luĭ Marco Antonio.

E nevoĭe de o minune — asta o vede el — pentru a aduce lucrurile la bun liman.

Cere această minune.

Cuĭ?

Orĭ cuĭ Natureĭ, putereĭ creatoare de lumĭ, vecniciceĭ şi nesecabileĭ ĭubirĭ, din care el se simte nu atom infim; oamenilor, pe carĭ ĭerĭ încă îĭ dispreţuia.

Ar voi să se arunce la picioarele tinereĭ fiinţe ce sufere şi să'ĭ ceară ĭertare plîngînd. Ar voi să acopere de sărutărĭ mîna fierbinte, în frigurĭ, care s'a pus sfiicioasă în mîna sa; ar voi, fără nicĭ o şovăire, să'şĭ dea viaţa toată pentru aceea a copileĭ sale bolnave, să rescumpere fericirea copileĭ, cu a sa proprie. Nu'l sperie gîndul de a veghea nopţĭ întregĭ în camera pustie, plecat peste un trup gingaş, cătînd plin de grijă la fie-care semn al vindecăreĭ saŭ al propăşireĭ boaleĭ, în luptă istovitoare cu somnul, pentru ca nu cum-va, din pricina uneĭ scăpărĭ din vedere cît de micĭ, să provoace vr'o nenorocire mare.

Ce a maĭ rămas din Domnul Eŭ?

El însu'şĭ recunoaşte schimbarea ce se operează într'însul Incearcă să'şĭ salveze ĭubirea de sine într'un spazm ultim al egoizmuluĭ, dar în zadar. De geaba 'şĭ spune el, că ĭubeşte pe Serafina numaĭ pentru că dînsa e o parte a euluĭ săŭ propriŭ; în zadar îşĭ spune el, că dragostea unuĭ tată nu e alt-ceva de cît izvorul cel maĭ curat şi maĭ sfînt al egoizmuluĭ omenesc. Filozofia-ĭ de chiţibuşurĭ îĭ refuză azĭ serviciul.

— Serafino—zice el depunînd pe fruntea copileĭ sale o sărutare atît de fierbinte, de par'c'ar voi s'o facă să uĭte toate sărutările, de care a jefuit'o. — Serafino, tu nu'mĭ răspunzĭ!— N'aĭ nimic, absolut nimic s'mĭ povesteştĭ?

— Ce aşĭ avea să'ţĭ spun, tată? Un lucru, cel maĭ de căpetenie, ţi l'am spus deja: sunt mulţumită, mă simt fericită.

— Maĭ spuue odată...

Sunt mulţumită, mă simt fericită!

Profesoruluĭ nu'ĭ ajunge atît. Dar nu'ĭ spune. Simte că nu'ĭ de cît greşeala luĭ dacă această primă revedere rămîne aşa de tăcută.

De trecut n'avea să fie nicĭ o vorbă.

Prin aceasta credea că închidea o singură poartă, în realitate însă închidea toate căile în carĭ Serafina se simţea la largul eĭ.

— Nu vreĭ să'mĭ vorbeştĭ de durerea ta? începe el însfîrşit. Nu vreĭ să'mĭ ajuţĭ să aruncăm o punte peste prăpastia mare pe care tăcerea ta mă face s o bănuiesc? spune, te ascult.

Serafina pune ochiĭ în pămînt.

— Trecutul nu este numaĭ al meŭ, şopteşte.

Marco Antonio înţelege ce vrea ză zică fata. Dar nu'ĭ răspunde de-a dreptul.

— Vreĭ tu să ştiĭ,—zice cu vocea înecată, — cum a trăit tată tăŭ în aniĭ lungĭ din urmă? Ceea ce trebuĭe să mărturisesc. e urît lucru! Tatăl tăŭ a trăit ca un egoist; nu se gîndea decît la dînsul şi la tine nu; cu voia şi cu intenţie anume, căuta să te uĭte.

— Nu, nu, răspunde Serafina. Nu te face aşa răŭ. Te gîndeaĭ mereŭ la mine. Am dovezĭ. Iată... cunoştĭ asta?

Zicînd acestea, întinde mîna spre tatăl eĭ şi'ĭ arată un inel de aur în deget.

Marco Antonio nu ştie ce înseamnează asta. Deschide gura ca pentru a zice ceva, dar nu spune nimic. Fără să vrea, faţa luĭ ia o expresie de mirare naivă.

Serafina îl ameninţă cu degetul, glumind, şi urmează:

— Credeaĭ că n'aveam să descoper secretul? In adevăr, nu l'aş fi descoperit nicĭ odată. Dar Iqino cum a văzut inelul a zis: „Aicĭ trebuĭe să fie ceva la mijloc". După puţină gîndire şi examinare, dete de urma lucruluĭ. Ia te uĭtă...

Serafina scoate inelul din deget şi'ĭ arată.

— Uĭte, e scris aci limpede A.M A.

— Adevărat.... murmură Marco Antonio.

Incurcătura în care se găseşte faţă de acest fapt ce'ĭ este explicabil îĭ sporeşte expresia de uimire a feţeĭ.

— Da, în adevăr, e scris A. M. A.

— Şi ştiĭ ce înseamnează acest cuvînt? Insemnează: „iubeşte!" şi în acelaş timp coprinde literele iniţiale ale numeluĭ tăŭ; *Abate Marco Antonio.* — „Iubeşte pe bărbatul tăŭ", asta îmĭ spune inelul, „tatăl tăŭ vrea aşa". Cu cîtă gingăşie aĭ exprimat dorinţa asta! Te superĭ pe bărbatul meŭ, că a ghicit secretul, pe care voiaĭ şi nu voiaĭ să ni'l arăţĭ? O, dacă aĭ şti ce bine mi-aŭ făcut vorbele tale, cît de la vreme mĭ a venit mîngîerea ta mută şi totuşĭ atît de elocventă.

Marco Antonio se află într'o situaţie desperată. Este darul îmbucărător al uneĭ întîmplărĭ pe care el n'o înţelege, dacă azĭ nu apare în ochiĭ Serafineĭ ca un om aspru, crud, ci ca un părinte gingaş şi iubitor. Simte însă că n'ar fi cu nimic maĭ bun de cît un hoţ, dacă ar uĭmi acest dar.

Dacă ar fi putut să'ĭ spună, fără a se face vinovat de o minciună: „Serafina, nu ştiù nimic despre inel! Nu ştiŭ nimic nicĭ despre celelalte dovezĭ de iubire de care vorbeştĭ.. N'am făcut nicĭ un pas pentru a mă apropia de tine, căcĭ ştiĭ cît sînt de aspru şi de consecvent... Dar de şi n'am făcut nimic din toate astea, totuşĭ îngrijirea şi iubirea mea ţĭ-aŭ urmărit fie-care pas şi nu te-aŭ pierdut nicĭ un moment din ochĭ."

Nu putea însă.

— Ştiĭ că am descoperit secretul, urmează Serafina, căcĭ ţĭ-am scris. Scrisorile mele le-aĭ primit în totdeauna, nu'ĭ aşa?

— Aşa cred... murmură Marco Antonio.

— Da, le-aĭ primit întotdeauna. Cel puţin pe cele care îţĭ aduceaŭ veste despre o bucurie mare saŭ despre o durere mare. Ştiŭ că le-aĭ citit căcĭ întotdeauna am primit cîte o nouă dovadă mîngîetoare că luaĭ cu credinţă şi dragoste o parte vie la tot ce mişca inima mea de copilă şi de mamă.

Ultimele cuvinte căzură ca un trăznet asupra sufletuluĭ luĭ Marco Antonio. Acum înţelege ce voia să zică Serafina vorbind de „o bucurie şi de o durere mare."

Un tremur îl coprinse în tot corpul.

(Va urma)

Proprietar: Const. Mille
Bucuresci, Tipografia Modernă Gr. Luis, Strada Academieĭ No. 24